

УЖГОРОД

За особисту мужність і самовіддане виконання військового обов'язку, за героїзм, виявлений у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, указом Президента України **орденом «За мужність» II ступеня нагороджений (посмертно):**

старший сержант Олег Копча, навідник гірсько-штурмового відділення гірсько-штурмового взводу 3-ої гірсько-штурмової роти в/ч А1778.

Орденем «За мужність» III ступеня нагороджений (посмертно):

солдат Андрій Беке, номер обслуги мотопіхотного відділення мотопіхотного взводу мотопіхотної роти мотопіхотного батальйону в/ч А0693

солдат Іван Зубанич, водій-

електрик медичного пункту в/ч А4046

солдат Влад-Володимир Пастеляк, навідник штурмового відділення 3 штурмового взводу 1 штурмової роти в/ч А4640

солдат Сергій Подвич, номер обслуги 1 взводу 2 мінометної батареї 3 механізованого батальйону в/ч А7013

старший солдат Євгеній Красовський, стрілець-санітар гірсько-штурмового відділення гірсько-штурмового взводу 2-ої гірсько-штурмової роти в/ч А1778

рядовий Віктор Чинадій, номер обслуги 2 відділення спеціального призначення 1 взводу спеціального призначення 3 роти спеціального призначення в/ч А4219

старший солдат Тарас Гавріш, стрілець-санітар 1 механізованого відділення 3 механізованого взводу механізованої роти в/ч А4427.

ДЕРЖАВНІ НАГОРОДИ ПЕРЕДАЛИ

родинам полеглих захисників

21 жовтня у міській раді вшанували Захисників із Ужгорода та Ужгородського району, які загинули за Україну. Рідним полеглих Героїв міський голова Богдан Андрій вручив державні нагороди, якими воїнів посмертно відзначив Президент України Володимир Зеленський.

УЖГОРОД ОТРИМАВ БАГАТОФУНКЦІОНАЛЬНУ ТЕХНІКУ, ПРИЗНАЧЕНУ ДЛЯ ЦІЛОРІЧНОГО ПРИБИРАННЯ МІСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

До обласного центру надійшла чергова допомога від міста-партнера Брно

– підмітально-прибиральна машина Kärcher MC 130, яку передадуть на баланс КП «КШЕП». Це багатофункціональна техніка, призначена для цілорічного прибирання міських територій. Машина використовується для підмітання, миття вулиць, а взимку – для прибирання снігу. Окрім цього, вона може виконувати роботи з догляду за зеленими насадженнями та транспортування вантажів. Завдяки компактним розмірам підходить для використання навіть на тротуарах, вузьких вулицях і пішохідних зонах міста.

Як ми інформували, наприкінці минулого року делегація Ужгородської міської ради на чолі з міським головою Богданом Андрійовим відвідала Брно. Під час візиту сторони обговорили подальшу співпрацю у сферах екології, медицини, освіти, а також можливості обміну досвідом і навчання працівників. Важливою частиною програми стало знайомство з роботою транспортної компанії «Medlány DPMB», яка вже у лютому цього року передала 2 автобуси для потреб ужгородської громади.

Ужгородська міська рада, міський голова Богдан Андрійович вдячні місту Брно та його очільниці Маркеті Ваньковій за підтримку і дружнє партнерство.

Традиційно закарпатський Молитовний сніданок зібрав в Ужгороді представників різних конфесій і релігійних громад не тільки України, а й з-за кордону, обласної та міської влади, народних обранців, військових, волонтерів, дипломатів.

У заході також взяли участь поважні гості – Джим Слеттері, голова Асоціації конгресменів США та

Майкл Жовнер, координатор українських делегацій при Національному Молитовному Сніданку, засновник і виконавчий

директор американсько-українських зустрічей в рамках Національного молитовного сніданку.

Цього вівторка всі присутні щиро об'єдналися в молитві за мир, за Україну, за військових, які щогодини виборюють наше право на незалежність та цілість.

Захід дав можливість щиро та відверто поговорити про цінності, віру, свободу, відповідальність і силу спільної молитви в найтемніші для нашого народу.

Міський голова Богдан Андріїв долучився до спільної молитви та подякував духовенству за те, що їхні молитви безперервно лунають за всіх нас, а також, що невтомно підтримують силу духу наших воїнів. **Ще раз висловлюємо своє «ДЯКУЮ» кожному захиснику! Ужгород в молитвах за вас!**

Сподіваємось, що ця молитва, яка звучала з сотень вуст, матиме надзвичайно потужну силу й на українській землі знову настане справедливий мир та спокій.

ЧЕМПІОНАТ ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНОГО ТОВАРИСТВА "ДИНАМО" ВІДБУВСЯ В УЖГОРОДІ

16 жовтня на стадіоні «Авангард» відбулося урочисте відкриття спортивних змагань з легкої атлетики серед юнаків та дівчат 2008 – 2010 р.н. та молодших. Спортсменів, тренерів привітав міський голова Богдан Андріїв. В урочистостях взяли участь начальниця управління у справах культури, молоді та спорту міськради Алла Чернобук, директор стадіону "Авангард" Віктор Качур, інші поважні гості.

Упродовж двох днів на бігових доріжках стадіону змагалися спортсмени з Харківської, Одеської, Закарпатської, Сумської, Полтавської, Вінницької областей та міста Києва. Програма змагань включала в себе: для юнаків – біг на дистанціях 100 м, 200 м, 400 м, 1500 м та стрибки в довжину; для дівчат – біг на 100 м, 200 м, 400 м, 800 м і стрибки в довжину; також команди долали комбіновану естафету 4×100 м.

В УЖГОРОДІ БЕЗКОШТОВНО ЩЕПЛЯТЬ ДОМАШНІХ ТВАРИН ВІД СКАЗУ

Спеціалісти Закарпатської обласної державної лікарні ветеринарної медицини безкоштовно щеплять домашніх котів і собак від сказу від 20 до 31 жовтня включно.

Вакцинальна кампанія проводиться з метою недопущення розповсюдження інфекційних хвороб тварин, а також на виконання Плану протиепізоотичних заходів з профілактики основних інфекційних і паразитарних хвороб тварин в Україні на 2025 рік.

Актуальний графік проведення щеплень в Ужгороді (із 9:00 до 15:00):

Понеділок, 27 жовтня	вул. Марії Заньковецької (біля Нової пошти, відділення №10 (кут вулиці Євгена Коновальця (колишня вулиця Погорелова)
Вівторок, 28 жовтня	площа Лаборця
Середа, 29 жовтня	площа Віталія Постолокі
Четвер, 30 жовтня	вул. Володимира Лендела (біля дитсадка №31)
П'ятниця, 31 жовтня	вул. Івана Котляревського – кінцева автобусна зупинка

КОРОТКО

В Ужгородській міській раді під головуванням міського голови Богдана Андріїва відбулося позапланове засідання місцевої комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій.

Під час засідання розглянули питання стану захисних споруд цивільного захисту населення, які за результатами обстежень визнані неготовими або обмежено готовими, та шляхи усунення виявлених недоліків.

Комісія заслухала інформацію начальника відділу цивільного захисту населення Володимира Кувика, а також представників установ – балансоутримувачів об'єктів. Ухвалено рішення щодо невідкладного проведення робіт із приведення захисних споруд у належний стан.

Окрему увагу приділили готовності об'єктів комунальної власності до опалювального сезону 2025 – 2026 років, забезпеченню протипожежного захисту та підготовці комунальних служб до роботи в зимовий період. Із цього питання заслухали керівницю департаменту міської інфраструктури Даніелу Геворкян.

Керівникам комунальних закладів доручили до 1 листопада 2025 року завершити перевірку технічного стану обладнання, укласти угоди на постачання газу та забезпечити необхідні заходи пожежної безпеки.

Повідомлення про намір отримати дозвіл на викиди ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «СКОРПІО-ВУД» (скорочене найменування: ТОВ «СКОРПІО-ВУД»)

Ідентифікаційний код юридичної особи в ЄДРПОУ: 37482678
Місцезнаходження суб'єкта господарювання: 89300, Закарпатська обл., Мукачівський р-н, місто Свалява, вул. Латорична, будинок, 55; тел.: 099-754-4740, електронна пошта: michail.slyvka@yahoo.com.

Місцезнаходження об'єкта/промислового майданика: 89300, Закарпатська обл., Мукачівський р-н, місто Свалява, вул. Латорична, будинок, 55 має намір отримати дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами для існуючого об'єкта.

Процедура оцінка впливу на довкілля не проводилася, оскільки дана діяльність не входить до переліку видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля і підлягають оцінці впливу на довкілля, що наведений в частині другій і третій статті 3 Закону України "Про оцінку впливу на довкілля".

Підприємство спеціалізується на виробництві лушеного букового шпону. Деревину витримують протягом 72 годин у теплій воді для покращення механічних властивостей і полегшення процесу лушення. Лушення проводять на лушильній лінії Angela-Cremora (Італія). Готовий шпон намотується на барабан та передається на подальшу обробку — розрізання на листи. Розрізані листи шпону подаються на сушильну лінію Мосата (Італія). Висушені листи шпону сортуються, складаються у пелети і направляються на склад для подальшої відправки замовникам.

Для забезпечення потреб підприємства у тепловій енергії, обладнано котельню у якій встановлено котел паровий твердопаливний ДКВР-4-13 ГМ. В якості палива використовуються відходи деревини (технологічні залишки букових колод після лушення).

Джерелами викидів шкідливих речовин в атмосферу є труба котла і труби вентиляційних каналів виробничого цеху.

Внаслідок діяльності підприємця у атмосферне повітря потрапляють: оксиди азоту(IV) (у перерахунку на діоксид азоту) – 0,944 т/рік, вуглецю оксид – 0,92 т/рік, діоксид вуглецю – 486,914 т/рік, аміак – 0,0035 т/рік, речовини у вигляді суспендованих твердих частинок в кількості 1,291 т/рік.

Заходи щодо впровадження найкращих існуючих технологій виробництва не розроблялись, оскільки підприємство віднесено до третьої групи об'єктів. Заходи щодо скорочення викидів не розроблялись.

Діяльність об'єкта не призводить до перевищення санітарних і технологічних нормативів, встановлених чинним законодавством.

Зауваження та пропозиції про намір отримати дозвіл на викиди просямо надсилати до департаменту екології та природних ресурсів Закарпатської обласної державної адміністрації (Закарпатська обласна військова адміністрація) за адресою: пл. Народна, 4, м. Ужгород, 88008; тел.: (0312) 61-67-01; e-mail: central@ecozakarp.at.gov.ua. протягом 30 календарних днів з дня публікації даного повідомлення.

- **підсобний робітник** – заробітна плата 20 000 гривень – Укладання виготовлених пластмасових листів у півку. Переміщення листів з одного місця в інше на складі.

ЦЕ НЕ ПРОСТО ЮВІЛЕЙ,

а історія поколінь викладачів, студентів і випускників

– Ужгородський національний університет відзначає 80-річчя з дня заснування. Це не просто ювілей, а історія поколінь викладачів, студентів і випускників, які своєю щоденною працею творили й продовжують творити славу одного з найкращих університетів України.

УжНУ – це справжній осередок знань, науки, культури й духовності, гордість не лише Ужгорода, а й усього Закарпаття. Це символ інтелектуальної сили нашого краю, місце, де народжуються ідеї, зростають професіонали, формуються майбутнє держави.

Особливо приємно усвідомлювати, що більшість працівників Ужгородської міської ради – випускники цього університету. Ми щиро пишаємося тим, що вони сьогодні працюють на благо рідного міста та громади.

Між університетом і міською владою склалася тісна, результативна співпраця – стажування студентів, конкурси стартапів, спільні міжнародні ініціативи. Це гарний приклад того, як об'єднання зусиль освіти, науки та місцевого самоврядування створює потенціал для розвитку громади.

Щиро бажаю всій великій університетській родині – керівництву, викладачам, студентам і випускникам – натхнення, творчої енергії та віри у власні сили. Нехай нинішній ювілей стане символом нових звершень та перемог і ще більшої гордості за наш Ужгородський національний університет! – сказав Ужгородський міський голова Богдан Андріїв.

В УЖГОРОДІ ПРОЙШОВ ВІДКРИТИЙ ТУРНІР «ВЕЛИКІ ПЕРЕМОГИ» СЕРЕД ЮНИХ ФУТБОЛІСТІВ

Традиційний щорічний осінній турнір покликаний популяризувати дитячо-юнацький футбол

Минулими вихідними на стадіоні «Автомобіліст» в Ужгороді пройшов Відкритий загальноміський турнір «Великі перемоги» серед юних футболістів 2015 – 2016 років народження.

У змаганнях взяло участь понад 400 юних спортсменів.

Традиційний щорічний осінній турнір покликаний популяризувати дитячо-юнацький футбол, заохочувати дітей до активного способу життя, формувати в них командний дух, витривалість і спортивну дружбу.

Організатором події виступила громадська організація «Великі перемоги» за підтримки управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міської ради.

Футбол в Ужгороді має давні традиції та вважається одним із найулюбленіших видів спорту серед дітей і молоді. Подібні турніри допомагають виявляти талановитих гравців, які згодом поповнюють ряди професійних команд і спортивних шкіл, прославляючи рідне місто на всеукраїнському рівні.

Повідомлення про намір отримати дозвіл на викиди

ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ТРАНСКАРПАТІАН РІТЕЙЛ» (скорочене найменування: ПП «ТРАНСКАРПАТІАН РІТЕЙЛ»)

Ідентифікаційний код юридичної особи в ЄДРПОУ: 45619096

Місцезнаходження суб'єкта господарювання: 66101, Одеська обл., Подільський р-н, м. Балта, вул. Каракіса Йосипа, буд., 16; тел.: 097-712-2827; ел. пошта: buh@transkarpatianriteil.com.ua.

Місцезнаходження об'єкта/промислового майданчика: 89627, Закарпатська обл., Мукачівський р-н, с. Павшино, вул. Берегівська, 22 а. має намір отримати дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами для існуючого об'єкта.

Процедура оцінка впливу на довкілля не проводилася, оскільки дана діяльність не входить до переліку видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля і підлягають оцінці впливу на довкілля, що наведений в частині другій і третій статті 3 Закону України "Про оцінку впливу на довкілля".

Підприємство спеціалізується на торгівлі продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами іншими неживими товарами у великих універсальних магазинах самообслуговування – супермаркетах. Виробництво власної продукції на даному виробничому майданчику не проводиться. Для зберігання заморожених продуктів використовує холодильне обладнання (холодильні камери).

Для забезпечення мікроклімату торгового залу протягом року використовуються електричні кондиціонери (теплові насоси). Витяжна вентиляція

з торгового залу відсутня.

На виробничому майданчику підприємства встановлено джерело аварійного електричного живлення – дизельний генератор GreenPower GP66 S/I-A. Номінальна потужність – 60 кВт.

Джерелами викидів шкідливих речовин в атмосферу є холодильне обладнання, труба дизельного генератора.

Внаслідок діяльності підприємства у атмосферне повітря потрапляють: оксиди азоту (у перерахунку на діоксид азоту) – 0,04 т/рік, вуглецю оксид – 0,037 т/рік, сажа – 0,002 т/рік, діоксид сірки – 0,001 т/рік, бенз(а)пірен – 4,0Е-08 т/рік, формальдегід – 4,27Е-04 т/рік, НМЛОС – 0,011 т/рік, 1,1,1,2-Тетрафторетан – 0,049 т/рік.

Заходи щодо впровадження найкращих існуючих технологій виробництва та заходи щодо скорочення викидів не розроблялись, оскільки підприємство віднесено до третьої групи об'єктів.

Діяльність об'єкта не призводить до перевищення санітарних і технологічних нормативів, встановлених чинним законодавством.

Зауваження та пропозиції про намір отримати дозвіл на викиди просимо надсилати до департаменту екології та природних ресурсів Закарпатської обласної державної адміністрації (Закарпатської обласної військової адміністрації) за адресою: пл. Народна, 4, м. Ужгород, 88008; тел.: (0312) 61-67-01; e-mail: central@ecozakarpat.gov.ua протягом 30 календарних днів з дня публікації даного повідомлення.

**Повідомлення про намір
отримати дозвіл на викиди
ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ТРАНСКАРПАТІАН РІТЕЙЛ»** (скорочене найменування: ПП «ТРАНСКАРПАТІАН РІТЕЙЛ»)

Ідентифікаційний код юридичної особи в ЄДРПОУ: 45619096

Місцезнаходження суб'єкта господарювання: 66101, Одеська обл., Подільський р-н, м. Балта, вул. Каракіса Йосипа, буд., 16; тел.: 097-712-2827; ел. пошта: buh@transkarpatianriteil.com.ua.

Місцезнаходження об'єкта/промислового майданчика: 90300, Закарпатська обл., Берегівський р-н, м. Виноградів, вул. Франка Івана, 201 має намір отримати дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами для існуючого об'єкта.

Процедура оцінка впливу на довкілля не проводилася, оскільки дана діяльність не входить до переліку видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля і підлягають оцінці впливу на довкілля, що наведений в частині другій і третій статті 3 Закону України "Про оцінку впливу на довкілля".

Підприємство спеціалізується на торгівлі продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами іншими неживими товарами у великих універсальних магазинах самообслуговування – супермаркетах. Крім того в торговому залі продається продукція власного виробництва. Для виробництва власної продукції облаштовані пекарський, м'ясний цехи. В цехах використовується виключно електричне обладнання: пароконвекційна піч UNOX, ротаційна піч РОТОР-АГРО, розстоечна шафа КЛІМАТ-АГРО електроплита, електрогриль, тістомісна машина, міксер. Витяжна вентиляція з кожного цеху виведена на дах будівлі. Для зберігання заморожених продуктів використовує холодильне обладнання (холодильні камери)

Для забезпечення мікроклімату торгового залу

протягом року використовуються електричні кондиціонери (теплові насоси).

На виробничому майданчику підприємства встановлено джерело аварійного електричного живлення – дизельний генератор GreenPower GP190 S/I-N-A. Номінальна потужність – 170 кВт.

Джерелами викидів шкідливих речовин в атмосферу є труба дизельного генератора, труби витяжної вентиляційної системи виробничих цехів.

Внаслідок діяльності підприємства у атмосферне повітря потрапляють: речовини у вигляді суспендованих твердих частинок в кількості 0,015 т/рік, оксиди азоту (у перерахунку на діоксид азоту) – 0,049 т/рік, вуглецю оксид – 0,043 т/рік, сажа – 0,002 т/рік, діоксид сірки – 0,001 т/рік, бенз(а)пірен – 1,0Е-07 т/рік, формальдегід – 0,001 т/рік, НМЛОС – 0,011 т/рік, акролеїн – 2,5Е-07 т/рік, ацетальдегід – 0,002 т/рік, кислота оцтова – 0,006 т/рік, спирт етиловий – 0,138 т/рік, 1,1,1,2-Тетрафторетан – 0,049 т/рік.

Заходи щодо впровадження найкращих існуючих технологій виробництва та заходи щодо скорочення викидів не розроблялись, оскільки підприємство віднесено до третьої групи об'єктів.

Діяльність об'єкта не призводить до перевищення санітарних і технологічних нормативів, встановлених чинним законодавством.

Зауваження та пропозиції про намір отримати дозвіл на викиди просимо надсилати до департаменту екології та природних ресурсів Закарпатської обласної державної адміністрації (Закарпатської обласної військової адміністрації) за адресою: пл. Народна, 4, м. Ужгород, 88008; тел.: (0312) 61-67-01; e-mail: central@ecozakarpat.gov.ua протягом 30 календарних днів з дня публікації даного повідомлення.

Із сумом повідомляємо, що за даними КП «Ужгородський комбінат комунальних підприємств» від 15 по 21 жовтня ПИШЛИ З ЖИТТЯ 34 УЖГОРОДЦІ:

Планка Лариса Вікторівна 1940 р.н.
Вароді Василь Васильович 2001 р.н.
Свірідова Марина Митрофановна 1937 р.н.
Питкін Костянтин Вікторович 1974 р.н.
Керестінь Зоя Володимирівна 1949 р.н.
Повх Віталія Михайлівна 1988 р.н.
Рішко Адальберт Адальбертович 1947 р.н.
Орбан Іван Федорович 1953 р.н.
Куруц Вікторія Андріївна 1946 р.н.

Пасічник Ніна Трохимівна 1941 р.н.
Богдан Віта Андріївна 1982 р.н.
Гуляш Юрій Іванович 1971 р.н.
Вдовиченко Сергій Федорович 1980 р.н.
Горпиненко Микола Владиславович 1993 р.н.
Мельничук Ганна Петрівна 1938 р.н.
Мацола Ганна Михайлівна 1954 р.н.
Черній Йосип Йосипович 1978 р.н.
Левченко Мирослава Мирославівна 1977 р.н.

Грекова Олена Ілвіна 1941 р.н.
Гордійчук Єва Андріївна 1943 р.н.
Гриць Людмила Станіславівна 1967 р.н.
Гаврищенко Євген Євгенович 1951 р.н.
Грунтей Єлизавета Георгіївна 1941 р.н.
Ковальова Валентина Григорівна 1952 р.н.
Мулеса Магдалина Йосипівна 1939 р.н.
Філоненко Валерій Миколайович 1961 р.н.
Мучичка Михайло Михайлович 1954 р.н.

Ключевська Ганна Степанівна 1936 р.н.
Гецько Марія Іванівна 1935 р.н.
Сеньків Михайло Васильович 1957 р.н.
Габорець Василь Степанович 1936 р.н.
Станинець Дезидерія Юліосівна 1937 р.н.
Воронцов Олександр Петрович 1951 р.н.
Варгін Єлизавета-Марта Іванівна 1937 р.н.

ХАЙ ЗЕМЛЯ ЇМ БУДЕ ПУХОМ...

«ІППОН» ПРИЙНЯВ ВІДКРИТИЙ КУБОК МІСТА З КІКБОКСИНГУ WAKO СЕРЕД ДІТЕЙ, ЮНАКІВ ТА ЮНІОРІВ

Протягом двох днів, 17 – 18 жовтня, тривав відкритий Кубок Ужгорода з кікбоксингу WAKO. На ринг вийшло близько 120 спортсменів із Львова, Ужгорода, Мукачева, Хуста, Виноградова, Перечина, селища Королева, а також зі Словаччини, інформує управління у справах культури, молоді та спорту міськради, за підтримки якого відбулися змагання.

Традиційний турнір приймав СК «ІППОН», засновником якого є заслужений тренер України, президент Закарпатської обласної федерації кікбоксингу WAKO Анатолій Перцев.

Учасників, тренерів та організаторів привітали також міський голова Богдан Андріїв і начальниця управління у справах культури, молоді та спорту міськради Алла Чернобук. Кікбоксинг WAKO – це один із найпопулярніших видів єдиноборств у світі, що поєднує техніку боксу та ударів ногами, вимагає максимальної фізичної підготовки, координації, сили й витримки. В Ужгороді цей вид спорту активно розвивається, виховуючи нове покоління спортсменів, які неодноразово успішно представляли місто та область на всеукраїнських і міжнародних аренах.

В УЖГОРОДІ ВІДБУВСЯ ВІДКРИТИЙ ЧЕМПІОНАТ МІСТА З ВОДНОГО ПОЛО СЕРЕД ЮНАКІВ ТА ДІВЧАТ

17 – 19 жовтня в Ужгороді тривав відкритий чемпіонат міста з водного поло серед юнаків і дівчат 2011 та 2013 років народження.

У змаганнях взяли участь близько 140 спортсменів із різних міст – 5 команд з Ужгорода, 2 зі Львова та 2 з Києва. Подія стала справжнім святом спорту та командного духу. Учасників привітали міський голова Ужгорода Богдан Андріїв та начальниця управління у справах культури, молоді та спорту Алла Чернобук. Змагання відбулися за сприяння управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міської ради.

В УЖГОРОДІ ВІДБУВСЯ ОДИН ІЗ НАЙСТАРІШИХ ФУТБОЛЬНИХ ТУРНІРІВ ОБЛАСТІ – КУБОК СТАДІОНУ «АВАНГАРД»

Фінальний матч між командами «Лідер» та «Загор» став справжньою подією футбольного життя Ужгорода. Обидва колективи впевнено пройшли турнірну дистанцію, вбивши зі змагань навіть призерів чемпіонату. Тож вирішальний поєдинок очікувався з особливою інтригою – і вона справді була, попри підсумковий рахунок 3:0.

рода Василь Гомонай та його заступник Михайло Микула. Подяками відзначили президента клубу «Лідер» Федора Зізича, тренера Тіберія Мальованця, капітана команди Ярослава Куцика, а також представників команди «Загор» – президента клубу Богдана Візичканича, віцепрезидента Олександра Богача, тренера Віталія Ліваднього. Найкращими гравцями фіналу визнано Андрія Шовша («Лідер») та Владислава Турецького («Загор»). Команди отримали медалі, а переможець Кубка ще й почесний трофей.

Гра проходила у високому темпі: обидві команди багато атакували, створювали моменти, однак реалізація підвела «Лідер». Натомість «Загор», який більше володів м'ячем і контролював хід зустрічі, зміг використати свої шанси сповна. Таким чином, у 62-му фіналі Кубка стадіону «Авангард», започаткованого ще 1957 року, тріумфував саме «Загор». Переможців та призерів привітали міський голова Ужгорода Богдан Андріїв, голова Закарпатської асоціації футболу Іван Дуран, його заступник і директор стадіону «Авангард» Віктор Качур, голова Асоціації футболу Ужго-

ФОТОФАКТ

У Воєводині працівники Департаменту соціальної політики Ужгородської міської ради організували психологічний ретрит для батьків загиблих ужгородських Героїв. Тиша маленького урочища, свіже повітря та дзюркіт гірських струмків стали природним тлом для відновлення душевної рівноваги й теплих розмов, які допомагають загоювати рани серця. А ще жінки долучилися до майстер-класу з виготовлення нитяних оберегів, які символізують гармонію, спокій і захист. Також департамент соціальної політики міської ради організував інтенсив із психологічного відновлення для ветеранів. На приватній конюшні «Unicorn», яка вже не вперше долучається до таких благодійних ініціатив, захисники та їхні рідні мали нагоду взяти участь у заняттях з іпотерапії, відчуті спокій, довіру й силу взаємодії з тваринами. Ці зустрічі допомагають військовим відновлювати внутрішню рівновагу, долати наслідки стресу та поступово адаптуватися до цивільного життя. Такі зустрічі вже стали традицією в громаді – їх регулярно організовує департамент соціальної політики Ужгородської міської ради за підтримки благодійників, які щоразу відгукуються на добрі справи. Департамент висловлює щирю вдячність Voevodyno Resort, підприємцю Валентину Штефанью Shtefanyo V&V, ТОВ "Паннонія Авто-центр" та психологині Галині Кузці.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ департаменту фінансів
та бюджетної політики
Ужгородської міської ради
01 жовтня 2025 року № 37

Програма управління місцевим боргом
бюджету Ужгородської міської територіальної
громади на 2025 рік
ПАСПОРТ ПРОГРАМИ

Назва Програми	Програма управління місцевим боргом Ужгородської міської територіальної громади на 2025 рік
Підстави для розробки Програми	- Ст. 16,17,18 Бюджетного кодексу України; - постанов Кабінету Міністрів України від 01.08.2012 № 815 «Про затвердження Порядку здійснення контролю за ризиками, пов'язаними з управлінням державним (місцевим) боргом», від від 16.02.2011 № 110 «Про затвердження Порядку здійснення місцевих запозичень», від 14.05.2012 №541 «Про затвердження Порядку надання місцевих гарантій» (зі змінами); - рішення XLVII сесії Ужгородської міської ради VIII скликання від 16.11.2023 №1534 «Про надання місцевої гарантії у 2023 році», з метою реалізації субпроекту «Створення системи міського електричного транспорту в м. Ужгород» відповідно до Фінансової угоди «Міський громадський транспорт II» між Україною та Європейським інвестиційним банком, яка ратифікована Законом України від 17.02.2022 №2066-IX; рішення VIII сесії Ужгородської міської ради VIII скликання 03.08.2021 № 347 «Про здійснення місцевих запозичень до бюджету Ужгородської міської територіальної громади у 2021 році», рішення LXIII сесії Ужгородської міської ради VIII скликання від 19.12.2024 №2080 «Про бюджет Ужгородської міської територіальної громади на 2025 рік», рішення LXXIII сесії Ужгородської міської ради VIII скликання від 25.09.2025 № 2437 «Про зміни до бюджету Ужгородської міської територіальної громади на 2025 рік».
Оприлюднення підготовки проекту Програми	Не потребує
Дата затвердження Програми у новій редакції	01.10.2025
Замовник Програми	Ужгородська міська рада
Головний розробник Програми	Департамент фінансів та бюджетної політики Ужгородської міської ради
Відповідальні за виконання програмних заходів (головні виконавці)	Департамент фінансів та бюджетної політики Ужгородської міської ради
Основні цілі Програми	Ефективне управління фінансовим ресурсом бюджету Ужгородської міської територіальної громади для попередження фінансового ризику та своєчасного і повного виконання Ужгородською міською радою та її виконавчими органами зобов'язань за місцевим боргом.
Основні завдання Програми	1. Забезпечення гарантійних зобов'язань за позичальників, що отримали кредити під місцеві гарантії. 2. Погашення місцевого боргу. 3. Здійснення сплати процентів за користування кредитними коштами.
Розділи Програми	1. Показники рішення Ужгородської міської ради від 19.12.2024 № 2080 «Про бюджет Ужгородської міської територіальної громади на 2025 рік» зі змінами. 2. Боргові інструменти, за допомогою яких планується забезпечити фінансування бюджету Ужгородської міської територіальної громади у 2025 році. 3. Структура місцевого боргу бюджету Ужгородської міської територіальної громади на 2025 рік. 4. Оцінка ризиків. 5. Основні шляхи виконання програми. 6. Контроль за ходом виконання Програми.
Строки реалізації	2025 рік
Основні джерела фінансування заходів	Бюджет Ужгородської міської територіальної громади
Обсяг коштів бюджету Ужгородської міської територіальної громади	В межах коштів, передбачених в бюджеті Ужгородської міської територіальної громади на відповідний рік, зі змінами.
Система організації контролю за виконанням Програми	Контроль за виконанням заходів Програми здійснює Департамент фінансів та бюджетної політики Ужгородської міської ради Звіттування про результати виконання програми здійснюється через три місяці після закінчення бюджетного періоду.

Загальні положення

Програма управління місцевим боргом бюджету Ужгородської міської територіальної громади на 2025 рік підготовлена відповідно до Порядку здійснення контролю за ризиками, пов'язаними з управлінням державним (місцевим) боргом, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 серпня 2012 року № 815.

Метою програми є ефективне управління фінансовим ресурсом бюджету Ужгородської міської територіальної громади для попередження фінансового ризику та своєчасного і повного виконання міською радою, та її виконавчими органами та комунальними підприємствами зобов'язань за місцевим боргом та гарантійних зобов'язань.

Звіт про виконання Програми управління місцевим боргом бюджету Ужгородською міської територіальної громади за звітний бюджетний період буде сформовано не пізніше ніж через три місяці після закінчення бюджетного періоду.

1. Показники рішення Ужгородської міської ради від 19.12.2024 № 2080 «Про бюджет Ужгородської міської територіальної громади на 2025 рік» із змінами, в частині місцевого боргу і місцевих запозичень

Ужгородською міською радою з метою реалізації субпроекту «Створення системи міського електричного транспорту в м. Ужгород», відповідно до Фінансової угоди «Міський громадський транспорт II» між Україною та Європейським інвестиційним банком, яка ратифікована Законом України від 17.02.2022 №2066- IX, прийнято рішення №1534 від 16 листопада 2023 року «Про надання місцевої гарантії у 2023 році» комунальному підприємству «Ужгородський муніципальний транспорт» Ужгородської міської ради.

Місцева гарантія забезпечує виконання боргових зобов'язань за позикою, що залучається з метою оновлення рухомого складу громадського транспорту шляхом закупівлі 10 нових електробусів та зарядних станцій у рамках реалізації субпроекту «Створення системи міського електричного транспорту в м. Ужгород» основними умовами якої є: обсяг та валюта позики – до 3 900 000 (три мільйони дев'ятсот тисяч) євро; строк позики становить до 22 (двадцяти двох) років для кожного траншу, включаючи пільговий період до 5 (п'яти років) років; погашення кожного траншу планується здійснювати частковими платежами у дані умовати, зазначені у відповідній пропозиції вибірки, згідно з умовами графіка погашення. Витрати бюджету Ужгородської міської територіальної громади в 2025 році для забезпечення гарантійних зобов'язань за позичальників, що отримали кредити під місцеві гарантії передбачено в сумі 8 842 950 грн, що можуть надаватися у разі нестачі власних коштів підприємства на виконання зобов'язань за кредитними угодами.

Ужгородською міською радою 03 серпня 2021 року прийнято рішення № 340 «Про здійснення місцевих запозичень до бюджету Ужгородської міської територіальної громади у 2021 році у формі укладання кредитного договору з публічним акціонерним товариством акціонерним банком «Укргазбанк» та Ужгородською міською радою на фінансування видатків бюджету розвитку міста Ужгород для забезпечення фінансовим ресурсом проектів будівництва, реконструкції, капітального ремонту об'єктів соціально- культурної сфери та комунального господарства.

Між публічним акціонерним товариством акціонерним банком «Укргазбанк» та Ужгородською міською радою підписаний кредитний договір про надання кредиту у формі невідновлювальної відкlichної кредитної лінії від 02 вересня 2021 року №618/2021/ЗакОД- КБ- НВКЛ.

Валюта запозичення – національна валюта України, гривня.

Період, на який здійснюється запозичення – 5 років, з можливістю дострокового погашення кредиту (період дії ліміту – до 01.09.2026 року). Сплата відсотків за користування залученими коштами здійснюється щомісячними платежами у строки та згідно з умовами, встановленими кредитним договором.

Погашення кредиту здійснюється щомісячними платежами у разі досягнення рівня заборгованості встановлені графіком зменшення загального ліміту невідновлювальної відкlichної кредитної лінії до кредитного договору.

Протягом 2021- 2022 років відповідно до заявок головних розпорядників бюджетних коштів– департаменту міського господарства та управління капітального будівництва (правонаступник – департамент міської інфраструктури), кредит отримано в загальній сумі 40 580,21 тис. грн., який достроково погашено у 2022 році (у зв'язку з зростанням облікової ставки НБУ з 10% до 25 %). Станом на 01.01.2025 року боргові зобов'язання по даному запозиченню відсутні.

Кредитний договір від 02 вересня 2021 року №618/2021/ЗакОД- КБ- НВКЛ залишається чинним та рішенням LXXIII сесії Ужгородської міської ради VIII скликання від 25.09.2025 № 2437 «Про зміни до бюджету Ужгородської міської територіальної громади на 2025 рік» відновлено вибірку кредитних коштів та заплановано отримання кредитних коштів в сумі 18 245,6 тис. грн.

Відсоткова ставка за користування кредитними коштами – 18,79% (розмір облікової ставки НБУ (15,5% станом на 12.09.2025 року) плюс маржа - 3,29%) річних. Процентна ставка за строковою заборгованістю змінюється наступного дня за днем, у який відбувається зміна розміру облікової ставки НБУ, але не може бути більшою за 25,0%.

Розмір облікової ставки НБУ, відповідно, розмір відсоткової ставки за користування кредитними коштами змінювався протягом 2025 року наступним чином: 13,5% (станом на 13.12.2024 р.) 14,5 % (на 24.01.2025 р.), 15,5 % (з 07.03.2025 р.) річних.

Видатки по обслуговуванню місцевого боргу по вказаному кредиту, рішенням LXXIII сесії Ужгородської міської ради VIII скликання від 25.09.2025 № 2437 «Про зміни до бюджету Ужгородської міської територіальної громади на 2025 рік» передбачено в сумі 950,9 тис. грн.

2. Боргові інструменти, за допомогою яких планується забезпечити фінансування бюджету Ужгородської міської територіальної громади у 2025 році

2.1 Протягом 2025 року фінансування бюджету Ужгородської міської територіальної громади в частині надання коштів для забезпечення гарантійних зобов'язань та на погашення місцевого боргу здійснюватиметься за рахунок надходжень до бюджету розвитку, а саме коштів, що передаються із загального фонду бюджету до бюджету розвитку (спеціального фонду).

2.2. Періодичність погашення боргових зобов'язань – у строки та згідно з умовами, встановленим кредитним договором та угодою про передачу позики. Видатки на обслуговування місцевого боргу здійснюється за рахунок надходжень загального фонду.

3. Структура місцевого боргу бюджету Ужгородської міської територіальної громади на 2025 рік

3.1. Граничний обсяг гарантованого місцевою радою внутрішнього боргу на 31 грудня 2025 року визначений у сумі 179 229 370 грн.

3.2. Граничний обсяг місцевого внутрішнього боргу запозичення

від публічного акціонерного товариства акціонерний банк «УКРГАЗБАНК» на 31 грудня 2025 року визначений у сумі 18 245 000 грн.

3.3. Погашення гарантованого боргу здійснюватиметься до 2037 року включно. Погашення внутрішнього місцевого боргу здійснюватиметься до 01.09.2026 року.

4. Оцінка ризиків

4.1. Відповідно до абзацу першого частини третьої статті 18 Бюджетного кодексу України середньорічний обсяг доходів загального фонду бюджету Ужгородської міської територіальної громади без урахування доходів визначених пунктом 1 частини першої статті 64 та міжбюджетних трансфертів станом на 01.01.2025 року складає 571 494,35 тис. грн.

4.2. Межа загального обсягу місцевого та гарантованого боргів бюджету Ужгородської міської територіальної громади на 2025 рік складає 1 142 988,69 тис. грн. (571 494,35 тис. грн.*200 %).

4.3. Загальний обсяг місцевого боргу на кінець 2025 року визначений в розмірі 18 245 000 грн. та гарантованого місцевого боргу в розмірі 179 229 370 грн. що відповідає вимогам частини 3 статті 18 Бюджетного кодексу України (загальний обсяг місцевого боргу та гарантованого міською територіальною громадою боргу станом на кінець бюджетного періоду не може перевищувати 200 відсотків середньорічного обсягу доходів загального фонду місцевого бюджету, які надійшли за три попередні бюджетні періоди).

4.4. Під час виконання Програми управління боргом можуть виникати ризики, у тому числі спричинені викликами і загрозами, пов'язаними з російською агресією, а саме:

- бюджетний – ризик значного недовиконання дохідної частини бюджету міської територіальної громади, що може призвести до невиконання зобов'язань з погашення та обслуговування боргу;
- валютний – ризик зміни офіційного курсу національної валюти до іноземної валюти, в якій є зобов'язання за боргом;
- відсотковий – ризик зростання плаваючих відсоткових ставок, передбачених умовами діючих зобов'язань за боргом та інші ризики.

5. Основні шляхи виконання програми

5.1. Забезпечення виконання бюджету міської територіальної громади.

5.2. Недопущення заборгованості в процесі погашення місцевого та гарантованого боргу, а також платежів з обслуговування.

5.3. Недопущення перевищення граничної межі місцевого боргу, а також межі видатків на обслуговування місцевого боргу, встановлених Бюджетним кодексом України.

6. Контроль за ходом виконання Програми.

6.1. Результати роботи, щодо здійснення запозичень, надання місцевих гарантій, погашення міського боргу висвітлюватимуться у інформації про виконання бюджету Ужгородської міської територіальної громади за звітний період на офіційному сайті Ужгородської міської ради «rada-uzhgorod.gov.ua» та в реєстрах місцевих запозичень (місцевих гарантій) розміщених на офіційному сайті Міністерства фінансів України.

6.2. Звіт про виконання Програми за звітний бюджетний період буде сформовано не пізніше ніж через три місяці після закінчення бюджетного періоду.

6.3. Основні напрями діяльності та заходи програми відображені в додатку до програми управління місцевим боргом бюджету Ужгородської міської територіальної громади на 2025 рік (додається).

Директор департаменту фінансів та бюджетної політики

Ужгородської міської ради **Леся ГАХ**

Додаток 1
до Програми управління місцевим боргом
бюджету Ужгородської міської
територіальної громади на 2025 рік

НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЗАХОДИ ПРОГРАМИ

УПРАВЛІННЯ МІСЦЕВИМ БОРГОМ на 2025 рік

№ п/п	Напрямок діяльності (завдання)	Перелік заходів	Термін виконання	Джерела фінансування	Прогнозні обсяги фінансування, тис. грн	Очікувані результати
1	Підтримка комунальних підприємств у разі нестачі власних коштів підприємств в частині виконання зобов'язань за кредитними угодами, гарантом яких є Ужгородська міська рада	Кредитування комунальних підприємств (Надання коштів для забезпечення гарантійних зобов'язань за позичальників, що отримали кредити під місцеві гарантії)	Впродовж 2025 року	Забезпечення наповнення спеціального фонду - бюджету розвитку, у тому числі, кошти що передаються із загального фонду бюджету до бюджету розвитку	8 843,0	Гарантоване виконання зобов'язань інвестиційних проектів
2	Погашення основної суми боргу ПАТ АБ «Укргазбанк»	Планування та забезпечення погашення суми боргу відповідно до графіку зменшення загального ліміту невідновлювальної відкlichної кредитної лінії до кредитного договору	Протягом 2025 року, згідно графіку	Спеціальний фонд (бюджет розвитку) кошти що передаються із загального фонду бюджету до бюджету розвитку	5 614,1	Виконання зобов'язань з погашення боргу
3	Сплата відсотків за користування кредитними коштами, оплата послуг та комісійних за кредитом ПАТ АТ «Укргазбанк»	Планування та забезпечення повноти та своєчасності сплати відсотків за користування кредитними коштами.	Протягом 2025 року, згідно графіку	Загальний фонд	950,9	Виконання зобов'язань зі сплати процентів за користування кредитних коштів

ВТРАЧЕНИЙ УЖГОРОД: ІСТОРІЯ ЖИТТЯ ЙОЛАНИ ПЕТРЕЦЬКОЇ (АНТАЛОВСЬКОЇ) – ПЕРШОЇ У ПІДКАРПАТСЬКІЙ РУСІ ЖІНКИ ЗІ СТУПЕНЕМ ДОКТОРА ПРАВА

до гімназії, яку закінчила у 1930-му з чудовими оцінками. Вона мріяла стати лікарем, але на той час її батько вже помер, а мама не могла оплатити навчання ще однієї дитини в європейському університеті. Хтозна, можливо, саме брат Євген, котрий на той час уже був студентом юридичного факультету Карлового університету, запропонував, аби Йолана подала документи туди ж, але на дешевше заочне навчання. Так у 1930-му Йолана Петрецька стала студенткою юридичного факультету.

Вона приїздила до Праги на сесії, завжди дивуючи професорів прекрасною підготовкою. Вже тоді на освіту заробляла сама, займаючись в Ужгороді з дітьми як репетиторка. Карлів університет Йолана закінчила у 1936-му. І того ж року в складі делегації від Підкарпатської Русі брала участь у відомому Міжнародному конгресі миру, який проходив у вересні в Брюсселі. З цієї події в родинному архіві Йолани Петрецької є кілька світлин. На них видно, що у делегації від Підкарпатської Русі вона була єдиною жінкою, а серед членів делегації можна впізнати також краєзнавця Петра Сову. Загалом Йолана не була надто активною у громадському житті, про свою молодість в Ужгороді потім згадувала, як про час, коли вона постійно працювала і багато вчилася. Тому як вчорашня студентка Карлового університету потрапила до складу делегації на Конгрес мир у – загадка навіть для її рідних.

Йолана на Конгресі миру в Брюсселі, 1936 рік

З Брюсселю щаслива Йолана з дипломом в руках повернулася до Ужгорода. Вона одразу пішла до Земського уряду в надії отримати місце державного службовця за фахом, однак клерк, котрий її прийняв, поглянувши на диплом, лише сказав, що для неї тут роботи немає. Тоді обурена Йолана

добилася особистого прийому у віцегубернатора Ярослава Мезніка, показала йому свій диплом і сказала, що несправедливо залишати її без роботи тільки через те, що вона жінка. Мезнік з нею погодився, більше того – запропонував Йолани стати його помічницею, тож із 1 березня 1937-го року вона вступила на державну службу з офіційним записом, що її ставлять у чергу правничих урядників, поки ж присуджують урядний титул конципіста політичних справ з річним окладом у 14 976 Кч.

Віцегубернатор Ярослав Мезнік був дуже задоволений роботою своєї помічниці, він навіть став почесним гостем на її весіллі влітку 1938 року. З цієї події в родинному архіві Йолани Петрецької теж є багато світлин, причому не лише з фотостудії, а й з церкви, де вінчали пару. Обранцем Йолани Петрецької став молодий професор Ужгородської гімназії Василь Анталовський.

Він народився 6 серпня 1908 року у Ракошині в сім'ї учителя. Закінчив у Ракошині 5 класів школи, а у 1919 році вступив до 1 класу тільки-но відкритої Мукачівської гімназії. Потім поїхав на навчання до Чеського технічного університету в Празі, але через деякий час зрозумів, що технічні науки йому не цікаві, а тому перевівся до Карлового університету на історико-філологічний факультет. Загалом у Празі Василь Анталовський прожив із 1928-го до 1938-го року. Був активним учасником Центрального Союзу підкарпатських студентів та головою студентського товариства "Возрождение". Ще у Празі познайомився зі своєю майбутньою дружиною Йоланою Петрецькою, причому познайомив пару брат Василя, Степан Анталовський, котрий сам спершу мав до діщини почуття.

Отримавши диплом, Василь у 1938-му приїхав до Ужгорода, де йому запропонували стати професором гімназії, викладати історію та російську мову. Ще того ж року він одружився на своїй коханій Йолані.

Весілля цієї пари було розкішним. Йолана, як людина самостійна і практична, всю організаційну роботу взяла на себе. Вона хотіла вийти заміж і приступити до розширення старої хати на вулиці Вербній, де на той час проживала з матір'ю і молодшою сестрою. На 7 років молодша сестра Гелена тоді теж планувала весілля зі своїм нареченим, ветеринарним лікарем Августином Соколом. Тож Йолана сказала їй: "Давай так: або ти виходиш заміж зараз, разом зі мною, або чекаєш кілька років, поки ми

перебудуємо хату". Гелена погодилася на подвійне весілля, тим більше, що старша сестра всю підготовку брала на себе.

Так, влітку 1938-го у греко-католицькому кафедральному соборі вінчали дві красиві пари. Наречені були в однакових сукнях, підтримували їх цілих 20 дружок у білому вбранні. Чоловіки були одягнені у смокінги та циліндри. Загалом же гостей прийшло дуже багато, адже усі три родини (Петрецькі, Анталовські й Соколи) були великими.

1938-ий, як відомо закарпатцям, був роком дуже неспокійним. Не встиг Василь Анталовський розпочати у гімназії навчальний рік, як влада змінилася і його в листопаді перевели до Хустської гімназії. Оскільки до Хуста переїхали і решта чеських чиновників, туди перевели і Йолану. Подружжя Анталовських проживало в Хусті до 1941 року, але перша їхня дитина, донечка Ірина, у 1940-му народилася в Ужгороді. Коли дівчинці було всього кілька місяців, Йолана поїхала до університету в угорському місті Пейч, де за рік заочно здобула диплом доктора юридичних наук. Також за цей період Йолана Анталовська закінчила курси перекладачів. Мабуть, усе було потрібно, аби підтвердити чеський диплом і мати змогу працювати на державній службі вже в Угорському королівстві.

Йолану Анталовську вітають із присвоєнням ступеня доктора права

Справді, після отримання угорського диплому Йолану Анталовську запросили на роботу до Регентського комісаріату (органу на зразок обласної адміністрації), який працював у колишній будівлі Земського уряду (нинішній будівлі ОДА). Вона з чоловіком і донькою повернулася до Ужгорода і до будівлі, в якій колись починала

свою трудову діяльність. Однак тепер, навіть зі ступенем доктора права, жінці не довірили високої посади. Вона увійшла до команди перекладачів, котрі займалися при комісаріаті перекладом усіх законів, розпоряджень та іншої документації з угорської мови на руську. Разом із нею працювали той же краєзнавець Петро Сова, майбутній мер Ужгорода Сергій Стасєв, близька подруга і, до слова, друга в Підкарпатській Русі жінка з дипломом юриста Сидонія Федор та інші.

Василь Анталовський теж підтвердив свій диплом в університеті Дебрецена, тож його знову взяли на роботу до Ужгородської гімназії. Коли почалася Друга світова війна, Василя тричі забирали до армії: спершу на тиждень у 1942-му, потім на короткий час у першій половині 1944-го, а згодом, у серпні 1944-го, вже надовго. На території Словаччини він добровільно здався у полон радянської армії, два місяці просидів у таборі в угорському місті Цеглед. Звільнений був за те, що у 1944-му допомагав партизанським загонам Василя Русина, про що сам підпоручик Русин виписав довідку.

Мабуть, саме ця допомога партизанам і допомогла Василю Анталовському в подальшому житті у вже радянському Ужгороді. У 1945-му його призначили завіду-

вачем відділу народної освіти, у 1951-му Василь став директором вечірньої школи робітничої молоді №2 та ужгородським депутатом, далі працював директором ЗОШ №11 у той період, коли будувалася новий корпус школи, після цього був директором угорської школи в Чопі, а тоді до виходу на пенсію був заступником директора ужгородської школи №10.

Кар'єра Йолани Анталовської у повоєнні роки не була такою блискучою. Вона працювала начальником карткового бюро при відділі постачання, у 1946 році народила сина Степана, а вже з 1947-го вийшла на роботу в юридичну консультацію №2, де й працювала до пенсійного віку. Гучних справ Йолана ніколи не вела і на той час давно попросилася з амбіціями стати адвокатом. Її робота була скромною і непомітною, до того ж саме на її плечах лежала відповідальність за стареньку маму, чоловіка й дітей. Померла перша в краї докторка права у 1979 році. Її чоловік Василь Анталовський пережив дружину на 17 років.

Тетяна ЛІТЕРАТІ
"Про Захід"

ГОРОСКОП

ОВЕН

Слід проявити серйозність і відповідальність, що дозволить надалі, спираючись на авторитет, уникати суперечок і конфліктів. Зорі радять обов'язково завершити всі незакінчені справи.

ТЕЛЕЦЬ

Можливі значні зміни життєвих планів, поглядів. Нові знайомства розширять коло однодумців для реалізації цікавих ідей, дозволять позбутися безперспективних справ і зв'язків.

БЛИЗНЯТА

Слід бути вкрай обачними. Самовпевненість, зацикленість на своїх ідеях можуть спричинити багато проблем. Вчасно застерегти вас від помилкових кроків зможуть надійні партнери, друзі.

РАК

Наступний тиждень запам'ятається як приємний і комфортний період, коли можна дозволити собі багато чого. Участь у нових справах розкриє ваші добрі організаторські та комерційні здібності.

ЛЕВ

Неабияк підвищиться біопотенціал, з'явиться впевненість у своїх здібностях. Будете готові розпочати нові справи. Зросте і прагнення до матеріального добробуту.

ДІВА

Досить динамічний період. Здоров'я і настрій будуть на висоті. Настає пора, коли будете ефективно використовувати свої зв'язки, отримувати необхідну інформацію.

ТЕРЕЗИ

Тиждень буде пов'язаний з необхідністю підводити ризик під багатьма справами, стосунками. Нерозв'язані проблеми нагадуватимуть про себе, і це може погіршувати психологічний стан.

СКОРПІОН

Не вдається зосередити увагу на чомусь конкретному, тож багато сприятливих моментів може бути втрачено. Самовпевненість і нестійкий емоційний стан можуть втягнути вас у ризиковані справи.

СТРІЛЕЦЬ

Сприятливий період, протягом якого посиляться інтуїція. Це допоможе знайти розв'язання заплутаних проблем, використати позитивний досвід минулого для запобігання конфліктам.

КОЗОРІГ

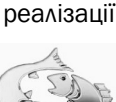
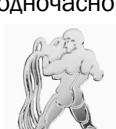
Завдяки товариськості й послідовності дій зможете проявити себе і добитися успіху. Доведеться не тільки виконувати професійні обов'язки, а й одночасно розв'язувати проблеми близьких.

ВОДОЛІЙ

Можливі конфлікти з недоброзичливцями і труднощі, викликані власними помилками. Треба встигнути зробити максимальну кількість справ і підготуватися до реалізації планів.

РИБИ

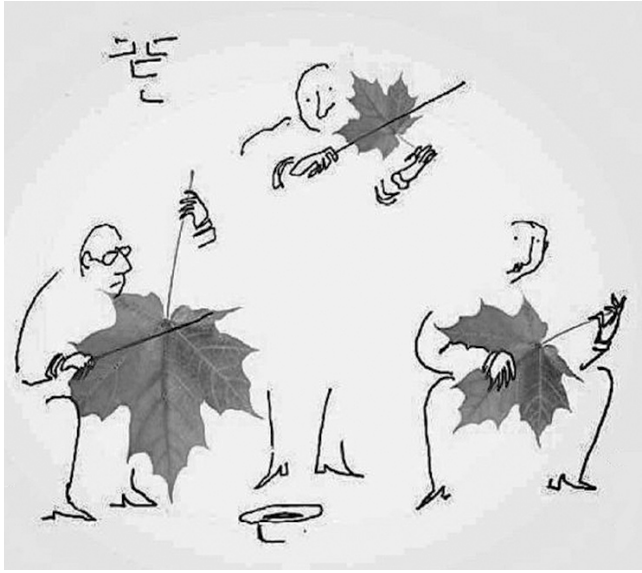
Доведеться повернутися до минулих проблем, а також зіткнутися з низкою провокаційних дій суперників, які ускладнюватимуть ситуацію і на роботі, і в особистому житті.

АНЕКДОТИ

Жодного разу не бачив людини, яка би сперечалася з сантехніком. Натомість регулярно бачу людей, які з піною біля рота заперечують

думку лікарів. Чи то унітаз із бачком або ж сифон набагато складніші за людський організм, чи то сантехніків бояться більше, ніж лікарів.

Мене засмучує не те, що виріс податок на розкіш, а те, що це мене абсолютно не стосується.

Фінансова грамотність – це коли розумієш, що якщо абонемент у фітнес на місяць коштує 500 гривень, а на рік – 2800 гривень, то вигідніше не брати його взагалі.

– Розочко, а чому ти не стала стюардесою?
– А я дуже розсіяна, казна-що можу нароби-

ти на борту літака.
– І ким ти працюєш, Розочко?
– Таки санітаркою.

– Ось ви – мати 11 дітей. Ваш дім сповнений щастя. Чого вам у житті не вистачає?
– Водолія.

Хлопчик, котрий у дитинстві мав акваріумних рибок, не стримував сліз, коли спливали вареники...

Невже у людини хвіст відпав через непотрібність? А комарі?

Розумієш, що живеш у престижному районі, коли бачиш собак на прогулянці, вдягнених краще, ніж ти.

Збалансована дієта – це коли ви тримаєте в кожній руці абсолютно однакові шматки торта.

ЯК ПРАВИЛЬНО ЗАМОРОЗИТИ ОВОЧІ НА ЗИМУ

Щоб узимку отримувати необхідний заряд енергії та поживних елементів, мудрі господині готують заготовки тоді, коли овочі на піку своєї користі, а їхня ціна найдоступніша. Заморожування – це не просто спосіб зберегти врожай, а справжнє мистецтво, що дозволяє законсервувати вітаміни, смак та аромат літа.

Для заморожування підходить майже все, чого душа забажає: капуста (цвіт-на, броколі), баклажани, горошок, помідори, болгарський перець, кабачки, огірки, гарбуз, буряк, шавель тощо. Головне правило – обирати лише свіжі, молоді та неушкоджені плоди. Заморожування перезрілих продуктів призведе до втрати їхньої форми, і після то більше вітамінів і користі вони збережуть. Наступний важливий крок – бланшування. Це оброблення продуктів парою або окропом, що допомагає зберегти яскравий колір овочів і зелені, запобігти їхньому потемнінню, а також зберегти їхню структуру після заморожування. Хоча більшість овочів можна заморожувати сирими, бланшування все ж радимо не оминати, оскільки воно значно подовжує термін зберігання продуктів у морозильній камері.

ЯКІ ОВОЧІ МОЖНА ЗАМОРОЖУВАТИ: ЯКИМ ХОЛОД НА КОРИСТЬ, А ЯКИМ – НІ

Холод – це природний консервант, і заморожені овочі практично стовідсотково зберігають свою користь. Однак існують деякі винятки. Наприклад, цибуля, часник втрачають свої аромат, смак, зовнішній вигляд і корисні властивості після розморожування.

Існує ймовірність, що водянисті овочі, як-от кабачки, цукіні, огірки, помідори, під час розморожування втратять свої форму і смак. Це відбувається через те, що вода розриває м'якоть, утворюючи великі кристали льоду. Для салату не варто заморожувати капусту чи листя салату, адже вони втратять свою хрумку структуру і зовнішній вигляд. Хоча для приготування голубців чи борщу заморожування цих продуктів цілком можливе.

Редис теж через свою водянисту структуру не дуже піддається заморожуванню. Йому підходить лише шоківий спосіб заморожування, якщо ваша

морозильна камера має функцію заморожування за -30 °C або -40 °C.

МЕТОДИ ЗАМОРОЖУВАННЯ ТА ПОРАДИ ЩОДО ЗБЕРІГАННЯ

Існують два основні способи заморожування: шоківий і сухий.

Під час шоківого способу овочі заморожуються одразу в контейнерах або спеціальних пакетах із застібками. Цей метод допомагає зберегти початковий смак і зовнішній вигляд плодів, оскільки великі кристали льоду не встигають утворитися.

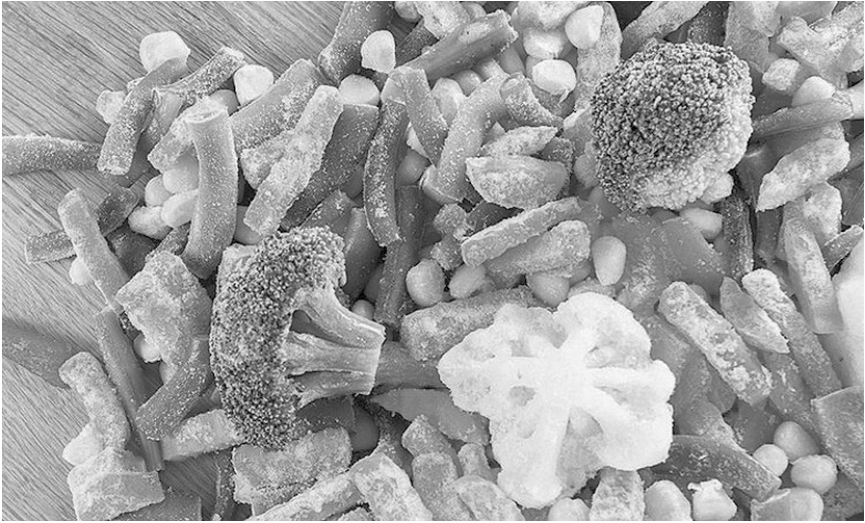
Якщо ж такої функції у вас немає, скористайтеся сухим способом. Для цього цілі або нарізані овочі викладають на рівну поверхню (дошечку чи деко) в один шар, кладуть до морозильної камери на 4 години або довше, а потім швидко перекладають до пакетів чи контейнерів і повертають назад до морозилки.

Важливо завжди заморожувати порційно, скільки вам потрібно для одного вживання. Повторне заморожування не лише псує зовнішній вигляд овочів, а й може бути небезпечним через розмноження бактерій. Зберігайте заморожені продукти в герметично закритих ємностях, щоб вони не вбирали запахи інших продуктів. Заморожені овочі можна зберігати до року за температури -18 °C. Якщо ж температура вища, краще не зберігати заготовки довше 4 місяців.

ЯК ЗАМОРОЖУВАТИ ОКРЕМІ ВИДИ ОВОЧІВ

Солодкий перець – найкраще заморожувати цілим, вирізавши серцевину і бланшувавши. Щоб заощадити місце, можна вкласти перці один в інший. Для супів і рагу його можна просто порізати шматочками.

Невеликі помідори-сливки або чері можна

заморожувати цілими. Великі краще збити блендером у пюре, яке потім зручно використовувати для супів і соусів. Для піци та омлетів можна заморозити помідори кільцями, попередньо розклавши їх на деко.

Заморожуйте лише маленькі, тверді огірки. Найкращий спосіб – нарізати їх кружальцями або кубиками, заморозити на деко, а потім перекласти до контейнерів. Їх зручно додавати в окрошку або салати, не розморожуючи.

Броколі та цвітну капусту розділіть на суцвіття, вимочіть у підсоленій воді та бланшуйте протягом 3 хвилин.

Баклажани наріжте кружальцями, приберіть гіркоту, посипавши сіллю, а потім бланшуйте.

Кабачки. Обирайте молоді, ніжні плоди. Оскільки вони дуже водянисті, їх оптимально натерти на тертці, злити сік і заморозити м'якоть.

Горошок. Що швидше ви його заморозите після збирання, то більше вітамінів збережеться. Горошок потрібно помити, бланшувати, а потім заморозити в один шар.

Очищений гарбуз можна нарізати кубиками або запекти, перетворити на пюре і заморозити.

Буряк можна заморожувати як сирим (на тертим чи нарізаним), так і вже вареним.

Моркву та картоплю рекомендується бланшувати перед заморожуванням, нарізавши їх шматочками чи кубиками.

Селера, шавель, шпинат. Ці овочі також необхідно бланшувати. Їх можна нарізати та заморозити в пакетах або формочках для льоду, змішавши з маслом.

ПРАВИЛЬНЕ РОЗМОРОЖУВАННЯ І ВИКОРИСТАННЯ

Розморожувати овочі найкраще в закритому пакованні в холодильнику. Не варто поспішати, використовуючи мікрохвильову піч або гарячу воду, адже так плоди втратять свою структуру та перетворяться на кашу. Коли ви готуєте суп чи борщ, заморожені овочі можна одразу кидати в киплячу воду, не розморожуючи. Зелень додають у готову страву, вимикаючи вогонь і накриваючи кришкою.

Важливо пам'ятати, що часу для приготування заморожених овочів потрібно вдвічі менше, ніж для сирих. Додавайте їх до страви в останню чергу, практично наприкінці приготування. Насолоджуйтеся смаком літа цілий рік.

• Газета "Ужгород" • Засновник: ТОВ "Редакція газети "Ужгород" •
• Видавець: ТОВ "Редакція газети "Ужгород" • Головний редактор Олексій МЕГЕЛА •

АДРЕСА: пл. Жупанатська, 3 (у дворі Художнього музею) ДЛЯ ЛИСТІВ: 88000, УЖГОРОД, пл. Жупанатська, 3.
ТЕЛ./ФАКС: 61-63-43, 050 549 7314. E-MAIL: gazeta.uzhgorod@gmail.com

Свідоцтво про реєстрацію: №721/313Р серія 3Т від 30.01.2019. Р/р UA56 305299 00000 26005023600678
у Приватбанку м. Ужгорода, МФО 305299, код ЄДРПОУ 25439910. Ідентифікатор медіа: R30-01427
Номер видрукувано: "А-Прінт", м. Тернопіль, тел. (0352) 52-27-37. www.a-print.com.ua.
Тираж 1050 екз. Замовлення № 1926.

• Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей несуть автори публікацій, а рекламної інформації та оголошень – рекламодавці. • Редакція може не поділяти поглядів авторів. • Редакція залишає за собою право редагувати матеріали. • Гонорар виплачується тільки за замовленими матеріалами. • Передплатний індекс газети "Ужгород" – 41807.